

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії №2

Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ
ТА АЛЕРГОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ»**

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вбірковий
Формат освітнього компонента очний
(очний, змішаний, дистанційний)
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 228 «Педіатрія»
Спеціалізація (за наявності) _____
Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Педіатрія»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 6

Силабус навчальної дисципліни розглянуто
на засіданні кафедри педіатрії №2

Протокол від
«27» серпня 2021 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Макеєва Н.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем педіатричного профілю
(назва)

Протокол від
«30» серпня 2021 року № 1

Голова

(підпис)

Гончарь М.О.

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Максєва Наталія Іванівна, завідувач кафедри педіатрії №2, професор, д.мед.н.
2. Ярова Катерина Костянтинівна, доцент, к.мед.н.
3. Бірюкова Марина Костянтинівна, доцент, к.мед.н.
4. Герасименко (Васильченко) Юлія Вікторівна, асистент, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Інформація про викладача:

Бірюкова Марина Костянтинівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча пульмонологія», «Дитяча алергологія».

Контактний тел.: +38 050 903 02 23;

Корпоративна пошта: mk.biriukova@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams, ZOOM або MOODLE

Герасименко (Васильченко) Юлія Вікторівна - кандидат медичних наук, асистент кафедри педіатрії №2,

Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча імунологія».

Контактний тел.: +38 066 862 28 91

Корпоративна пошта: yv.vasylchenko@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams, ZOOM або MOODLE

Контактний тел. та e-mail кафедри: тел. (057) 725-18-99,
kaf.6med.pediatric2@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні питання клінічної імунології та алергології дитячого віку» складений відповідно до освітньо-професійної програми «Педіатрія» (далі – ОПП)

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Курс «Актуальні питання клінічної імунології та алергології дитячого віку» присвячений основним проблемам імунологічної реактивності дитини в різні вікові періоди. Програма охоплює основні теми, пов'язані з алергологічними та імунодефіцитними станами у дітей. Особлива увага присвячується особливостям клінічних проявів, особливостям діагностики та методам корекції від періоду новонародженості до пубертату.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є причини, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.

Міждисциплінарні зв'язки: медична біологія, анатомія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, біохімія, гістологія, пропедевтика дитячих хвороб, мікробіологія, медична радіологія, фармакологія

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики дитячих хвороб, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстреної та невідкладної медичної допомоги, та практичних навичок з догляду за хворими педіатричного профілю.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 6 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання клінічної імунології та алергології дитячого віку» є встановлення кінцевих цілей на основі освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки лікаря за фахом, що є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні питання клінічної імунології та алергології дитячого віку» є

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.
5. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у дітей з гострими алергічними станами.
6. Проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.
7. Здійснювати оцінку прогнозу при алергічних захворювань у дітей та патології імунної системи.

системи.

8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

- **інтегральні:**

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- **загальні:**

1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
3. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації
4. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
5. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
11. Здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища

- **спеціальні (фахові, предметні):**

- Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання
- Навички збирання інформації про пацієнта
- Здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
- Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
- Здатність до діагностування невідкладних станів
- Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги
- Навички надання екстреної медичної допомоги
- Навички виконання медичних маніпуляцій
- Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань
- Здатність до визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 - володіти загальними та спеціальними фундаментальними та професійно-орієнтованими знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, необхідними для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 - володіти знаннями щодо психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 - застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 - проводити збір інформації про пацієнта

ПРН 5 - оцінювати результати опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 - встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання

ПРН 7 - визначати характер, принципи лікування захворювань

ПРН 8 - визначати необхідну дієту, режим праці та відпочинку при лікуванні захворювань

ПРН 9 - визначати тактику ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ПРН 10 - проводити діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги

ПРН 15 - виконувати медичні маніпуляції

ПРН 17 - вміти вести медичну документацію, обробляти державну, соціальну та медичну інформацію

ПРН 18 - здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 20 - застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі

ПРН 21 - дотримуватись етичного кодексу лікаря, що забезпечує сформованість фахівця з належними особистими якостями

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: <u>228 «Педіатрія»</u> (шифр і назва) Спеціалізація	Рік підготовки:
		6-й
		Семестр
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 30, СРС - 60	Освітній ступінь: Другий (магістерський) ОПП Педіатрія	Лекції
		0 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю: залік	

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1			
2			
	Всього годин		

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю

1	Сучасні уявлення про алергію: поняття «Алергія», класифікація і основні типи реакцій гіперчутливості. Імуноглобулін Е: властивості, біологічна роль, регуляція продукції. Псевдоалергічні реакції. Принципи діагностики алергічних захворювань. Алергологічний анамнез. Скарифікаційні проби з алергенами. Лабораторні методи діагностики в алергологічній клініці.	5	розповідь- пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг- партнерство (навчання в парах), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, використання манекенів високого рівня, та інші.	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок
2	Анафілактичний шок. Етіологія, патогенез анафілактичного шоку. Варіанти клінічного перебігу. Ускладнення анафілактичного шоку. Невідкладна терапія анафілактичного шоку. Атопічний дерматит: етіологія, патогенез, класифікація, лікування, профілактика.	5	«-«	«-«
3	Астма: визначення, механізми розвитку. Діагностика та класифікація. Лікарські засоби для лікування. Програма лікування і профілактики. Екзогенний алергічний альвеоліт. Алергічний бронхолегеневий аспергильоз.	5	«-«	«-«
4	Предмет і основні завдання клінічної імунології: медичні, соціальні та економічні аспекти. Поняття про	5	«-«	«-«

	іmunітет. Основні фактори іmunітету. Дефект іmunної регуляції. Дефекти фагоцитозу. Дефекти вродженого іmunітету. Аутозапальні захворювання. Дефекти системи комплементу			
5	Первинні імунодефіцити: визначення понять, поширеність, класифікація. Комбіновані імунодефіцити. Первинні дефіцити антитілоутворення. Інші визначені імунодефіцитів. Діагностика первинних імунодефіцитів. Загальні підходи до лікування та профілактики первинних імунодефіцитів.	5	«-«	«-«
6	Вторинні імунодефіцити. Імунопрофілактика інфекційних хвороб.	5	«-«	«-«
	Всього годин	30		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Кропив'янка і ангіоневротичний набряк: етіологія, класифікація, діагностика, лікування.	6	ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок,

				реферати; самоконтроль
2	Алергічний риніт, синусит, отит, кон'юнктивіт.	6	«-«	«-«
3	Харчова алергія. Харчові алергени.	6	«-«	«-«
4	Гострі токсико-алергічні реакції на медикаменти. Сироваткова хвороба.	6	«-«	«-«
5	Фармакотерапія алергічних захворювань. Алерген-специфічна імунотерапія.	6	«-«	«-«
6	Вікові особливості імуної системи в дітей. Діти з частими респіраторними інфекціями	6	«-«	«-«
7	Імунна відповідь	6	«-«	«-«
8	Імуномодуюча терапія	6	«-«	«-«
9	ВІЛ-інфекція у дітей	6	«-«	«-«
10	Імунологічні аспекти соматичних захворювань у дітей	6	«-«	«-«
	Всього годин	60		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з дисципліни. Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Оцінка з дисципліни виставляється студенту на останньому (підсумковому) занятті. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми (с точністю до сотих), які перераховуються у бали відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» з використанням таблиці 2 або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД та її перерахунок у бали за ЕСТС викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка

передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

Бали за індивідуальні завдання студента (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (поточна навчальна діяльність - ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни, становить - 200, мінімальна – 120 балів.

Після закінчення викладання дисципліни «Актуальні питання дитячої пульмонології» студент отримує залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД). Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 2).

2. Оцінка з дисципліни. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми, які перераховуються у бали з використанням таблиці 2.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача: доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали; доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів; участь у Всеукраїнській олімпіаді – за кожний вид діяльності 5 – 10 балів (загалом не більше 10 балів), які можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вирахованому з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 3.

Таблиця 3

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття, заліки, диференційовані заліки та іспити.

Студентам, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка F_x, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

3.2 Питання до заліку:

1. Сучасні уявлення про алергію: поняття «Алергія», класифікація і основні типи реакцій гіперчутливості.
2. Імуноглобулін E: властивості, біологічна роль, регуляція продукції.
3. Псевдоалергічні реакції.
4. Принципи діагностики алергічних захворювань. Алергологічний анамнез. Шкірні проби з алергенами. Лабораторні методи діагностики в алергологічній клініці.
5. Анафілактичний шок. Етіологія, патогенез анафілактичного шоку. Варіанти клінічного перебігу. Ускладнення анафілактичного шоку. Невідкладна терапія анафілактичного шоку.
6. Анафілактоїдні реакції.
7. Астма - визначення, механізми розвитку. Діагностика та класифікація. Лікарські засоби для лікування. Програма лікування і профілактики.
8. Методика проведення спірографії та пікфлоуметрії. Трактовка результатів дослідження.
9. Лікування загострення залежно від тяжкості.
10. Поняття базисної терапії. Вибір методу інгаляційної терапії.
11. Астматичний статус, невідкладна допомога.
12. Екзогенний алергічний альвеоліт.
13. Алергічний бронхолегеневий аспергильоз.
14. Атопічний дерматит: етіологія, патогенез, класифікація, лікування, профілактика.
15. Завдання і предмет дитячої імунології. Визначення та види імунітету.
16. Первинні імунодефіцити: визначення понять, поширеність, класифікація. Комбіновані імунодефіцити. Первинні дефіцити антитілоутворення. Інші визначені імунодефіцитів.
17. Клінічні ознаки первинних імунодефіцитів. Особливості збору анамнезу, особливо сімейного. Лабораторна діагностика первинних імунодефіцитів. Скринінгові методи дослідження.

18. Диференціальна діагностика первинних імунodefіцитів. Діагностика первинних імунodefіцитів у новонароджених.
19. Замісна терапія при первинних імунodefіцитах препаратами імунoglobulinів та аденозиндезамінази.
20. Загальні питання трансплантації стовбурових клітин.
21. Вторинні імунodefіцити. Причини.
22. Імунопрофілактика інфекційних хвороб.
23. Класифікація вакцин. Складові компоненти вакцин. Транспортування та зберігання вакцин. Вакцинація імуноскомпрометованого пацієнта із первинними імунodefіцитами та вторинними імунodefіцитами. Вакцинація дітей із ВІЛ-інфекцією

3.3. Контрольні питання (див.питання до заліку)

3.4. Індивідуальні завдання

Виступ з доповіддю на науковій конференції (поза межами кафедри), публікація тез, статей, участь в олімпіадах – додається до 10 балів як заохочувальні.

3.5. Правила оскарження оцінки

При виникненні питання щодо об'єктивності оцінки студент має право оскаржити її шляхом звернення до завідуючого кафедри в день отримання оцінки. Комісія в складі завідуючого кафедри, завуча кафедри (доцента) в присутності викладача групи шляхом співбесіди оцінює рівень знань студента та надає висновок щодо об'єктивності оцінки.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного засвоєння відповідного курсу необхідно виконання певних умов: студент повинен мати достатню теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; регулярно відвідувати практичні заняття; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання та приймати активну участь на кожному занятті; вміти працювати з партнером або в складі групи; при виникненні питань з тематики курсу має можливість обговорювати них з куратором курсу, колегами.

Виконання завдань для оцінювання рівня знань студента повинно бути самостійним - не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказок, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), дотримання санітарно-епідемічного режиму (в період епідемій та пандемій інфекційних захворювань – COVID-19, тощо).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. При виникненні будь-яких питань студент має можливість розв'язати їх з куратором курсу, викладачем, використовуючи контактні дані надані вище.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-

правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
  - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття.
- заборонено:
  - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
  - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
  - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
  - грати в азартні ігри;
  - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
  - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра Педіатрії №2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
2. Підручник Педіатрія для студ. Вищих мед. Навч. Закладів IV рівня акредитації за ред. проф. О.В. Тяжкої. – Видання 4-те, допрацьоване і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 1132.

Допоміжна

1. Рекомендації ЕААСІ/GA2LEN/ EDT/WAO щодо визначення, класифікації, діагностики та лікування кропив'янки (перегляд та редакція 2017 р.) //Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія, 2018.- №3. - С. 39-50.
2. Дитяча імунологія : підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, Л.В. Костюченко та ін. ; за ред.проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 720 с.
3. Muraro A., Roberts G., Worm M. et al. Food allergy and Anaphylaxis Guedlines. ЕААСІ/ А.Muraro [та ін.]//Allergy. – 2014. – 69. –Р.1026-1045.
4. Wollenberg A. et al. Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part 1 JEADV 2018, 32, 657-682.
5. Al Herzl W., Bousfaina A., Casanova J.L. et al. Primary immunodeficiency diseases: an update on the classification from the International Union of Immunological Societies Expert Committee for Primary Immunodeficiency // Frontiers in immunology. — 2014. — Vol. 5. — P. 133.
6. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
4. <https://reference.medscape.com/>
5. <https://www.cochranelibrary.com/about/about-cochrane-library>
6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
7. <https://www.uptodate.com/home>

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=8>